

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan taiteen edistämisen järjestelystä annettu lakia muutettavaksi. Valtion taidetoimikuntien puheenjohtajat ehdotetaan määrättäväksi samalla kuin muut jäsenet. Jäsenet määrättäisiin taiteen eri alojen keskeisten järjestöjen ja laitosten ehdottamista henkilöistä. Vastaavasti läänin taidetoimikunnan jä-

senet määrättäisiin alueellisten taiteen ja kulttuuripolitiikan järjestöjen ja laitosten ehdottamista henkilöistä. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä vähäisempiä muutoksia.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1991.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain (328/67) voimaantulon jälkeen on perustettu uusia valtion taidetoimikuntia, jotka on lisätty lain 1 §:ssä olevan toimikuntien luettelon loppuun. Tarkistettaessa kysymyksessä olevaa lainkohtaa muutoinkin ehdotetaan valtion taidetoimikunnat lueltaviksi siinä aakosjärjestyksessä.

Taiteen keskustoimikunnan nykyisestä kansliasta muodostetaan ehdotuksen mukaan hallintotoimisto.

Lain 3 §:n 1 momentin mukaan tulee taiteen keskusjärjestöjen ja tärkeimpien laitosten olla edustettuina taidetoimikunnissa. Järjestöjen ja laitosten lukumäärän lisääntytyä ei ole kaikissa tapauksissa mahdollista saada niille edustajaa taidetoimikuntiin ilman, että luovan ja esittävän taiteen edustajien osuus toimikunnissa vastaavasti vähenee. Jotta välitön kosketus alueen taiteenharjoittajiin voitaisiin säilyttää, on tarpeen luopua lakiin sisällyneestä ehdottomasta edellytyksestä, että taidetoimikunnissa

tulee olla järjestöjen ja laitosten edustus. Tämän edellytyksen täyttäminen on käytännössä osoittautunut eräissä tapauksissa vaikeaksi. Tämän vuoksi ehdotetaan 3 §:n 1 momentista poistettavaksi edellytys taiteen keskusjärjestöjen ja tärkeimpien laitosten edustuksesta taidetoimikuntien kokoonpanossa.

Lain 3 §:n 3 momentissa mainittu edellytys, että läänin taidetoimikuntien jäsenten tulee olla maakunnallisen kulttuuripolitiikan tuntijoita, ehdotetaan muutettavaksi niin, että jäsenten tulee olla alueellisen kulttuuripolitiikan tuntijoita. Tämä vastaa ehdotetun 1 §:n 3 momentissa läänin taidetoimikunnalle asetettua alueellista tehtävää.

Valtion taidetoimikuntien puheenjohtajan nimittäminen tapahtuu lain 4 §:n 1 momentin mukaan siten, että vastanimitetty toimikunta asettaa ensimmäisessä kokouksessaan keskuudesta kolme ehdokasta puheenjohtajaksi. Valtioneuvosto nimittää opetusministeriön esittelystä puheenjohtajaksi yhden näistä kolmesta ehdokkaasta.

Käytännössä tämä menettely on johtanut siihen, että valtion taidetoimikunnat ovat saa-

neet puheenjohtajan aikaisintaan toimikautensa ensimmäisen kuukauden loppupuolella, jolloin toimikunnat ovat vasta päässeet valitsemaan varapuheenjohtajan ja työjaoston jäsenet. Tästä on aiheutunut, että valtion taidetoimikunnissa tapahtuva asioiden käsittely on voinut käynnistyä vasta helmikuussa, mikä ei ole hyväksi tehtävien hoidon kannalta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että valtioneuvosto määrätessään toimikuntien jäsenet samalla määräisi puheenjohtajat, jolloin toimikunta on heti toimintakykyinen eikä asioiden käsittelyssä synny haitallista katkoa. Ehdotettu menettely olisi yhdenmukainen valtion tieteellisten toimikuntien puheenjohtajien nimittämismenettelyn kanssa.

Koska edellytyksestä taidejärjestöjen ja -laitosten edustuksesta toimikunnissa ehdotetaan luovuttavaksi, korostuu entisestään sen seikan merkitys, että valtion taidetoimikuntien puheenjohtajien ja jäsenten tulee olla taiteen eri alojen keskeisten järjestöjen tai laitosten ehdottamia henkilöitä. Säännös tästä ehdotetaan otettavaksi lain 4 §:n 1 momenttiin. Läänin taidetoimikuntien osalta on vastaava säännös ehdotettu otettavaksi lain 4 §:n 3 momenttiin.

Taiteen keskustoimikunnan asettamiseen ei ole ehdotettu muutoksia. Käytännössä valtion taidetoimikuntien puheenjohtajan määräämisestä samanaikaisesti toimikunnan jäsenten kanssa tulee kuitenkin aiheutumaan, että taiteen keskustoimikunnassa olevat valtion taidetoimikuntien puheenjohtajajäsenet ovat selvillä heti, kun valtion taidetoimikunnat on asetettu. Valtion taidetoimikuntien puheenjohtajien määräämistä koskeva muutosehdotus mahdollistaa myös sen, että asetettava uusi taiteen

keskustoimikunta voi aloittaa toimintansa välittömästi.

2. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu opetusministeriön 29 päivänä syyskuuta 1988 asettamassa työryhmässä, johon on kuulunut opetusministeriön virkamiesten lisäksi taiteen keskustoimikunnan, valtion taidetoimikuntien ja läänien taidetoimikuntien edustajia.

3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia eikä olennaisia organisatorisia vaikutuksia.

4. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotettujen muutosten vuoksi on tarkistettava taiteen edistämisen järjestelystä annetun asetuksen (513/67) säännöksiä ja sanotun asetuksen 25 §:n nojalla annettuja opetusministeriön määräyksiä.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan taiteen edistämisen järjestelystä 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun lain (328/67) 1 §, 3 §:n 1 ja 3 momentti ja 4 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1976 ja 19 päivänä marraskuuta 1982 annetuilla laeilla (617/76 ja 839/82) ja 4 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, seuraavasti:

1 §

Suomen taiteen edistämistä varten on seuraavat valtion taidetoimikunnat: valtion elokuvataidetoimikunta, valtion kirjallisuustoimikunta, valtion kuvataidetoimikunta, valtion näyttämötaidetoimikunta, valtion rakennustaidetoimikunta, valtion säveltaidetoimikunta, valtion taideteollisuustoimikunta, valtion tanssitaidetoimikunta ja valtion valokuvataidetoimikunta.

Valtion taidetoimikuntien yhteiselimenä on taiteen keskustoimikunta. Taiteen keskustoimikunnalla ja valtion taidetoimikunnilla on hallintotoimisto, joka on taiteen keskustoimikunnan alainen.

Alueellisen taide-elämän edistämistä varten on kussakin läänissä läänin taidetoimikunta.

3 §

Asetettaessa edellä tarkoitettuja taidetoimikuntia on huolehdittava siitä, että taiteen eri lajit tulevat edustetuiksi niissä ja että myös alueelliset ja kielelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Läänin taidetoimikunnan jäsenten tulee olla jonkin taiteen alan tai alueellisen kulttuuripoliitiikan tuntijoita.

4 §

Valtion taidetoimikunnan puheenjohtajan ja muut jäsenet määrää valtioneuvosto taiteen eri alojen keskeisiä järjestöjä ja laitoksia kuultuaan näiden ehdottamista henkilöistä. Varapuheenjohtajan toimikunta valitsee keskuudesta.

Taiteen keskustoimikunnan muodostavat valtion taidetoimikuntien puheenjohtajat ja valtioneuvoston määräämät neljä jäsentä. Keskustoimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määrää valtioneuvosto.

Läänin taidetoimikunnan jäsenet määrää lääninhallitus alueellisia taiteen ja kulttuuripoliitiikan järjestöjä ja laitoksia kuultuaan näiden ehdottamista henkilöistä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikunta valitsee keskuudesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa asetetut valtion taidetoimikunnat ja taiteen keskustoimikunta sekä läänien taidetoimikunnat jatkavat toimintaansa toimikautensa loppuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Anna-Liisa Kasurinen*

Laki

taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan taiteen edistämisen järjestelystä 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun lain (328/67) 1 §, 3 §:n 1 ja 3 momentti ja 4 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 1976 ja 19 päivänä marraskuuta 1982 annetuilla laeilla (617/76 ja 839/82) ja 4 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Suomen taiteen edistämistä varten on seuraavat valtion taidetoimikunnat: valtion kirjallisuustoimikunta, valtion kuvataidetoimikunta, valtion säveltaidetoimikunta, valtion näyttämötaidetoimikunta, valtion rakennustaidetoimikunta, valtion taideteollisuustoimikunta, valtion elokuvataidetoimikunta, valtion valokuvataidetoimikunta ja valtion tanssitaidetoimikunta. Niiden yhteiselimenä on taiteen keskustoimikunta.

Alueellisen taide-elämän edistämistä varten on kussakin läänissä läänin taidetoimikunta.

3 §

Asettaessa edellä tarkoitettuja taidetoimikuntia on huolehdittava siitä, että taiteen eri lajit *sekä taiteen keskusjärjestöt ja tärkeimmät laitokset* tulevat edustetuiksi niissä ja että myös alueelliset ja kielelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Läänin taidetoimikunnan jäsenten tulee olla jonkin taiteen alan tai maakunnallisen kulttuuripolitiikan tuntijoita.

4 §

Valtion taidetoimikuntien jäsenet nimittää valtioneuvosto taiteen eri alojen keskeisiä järjestöjä ja laitoksia kuultuaan. *Toimikunnan puheenjohtajan valtioneuvosto nimittää kol-*

1 §

Suomen taiteen edistämistä varten on seuraavat valtion taidetoimikunnat: *valtion elokuvataidetoimikunta, valtion kirjallisuustoimikunta, valtion kuvataidetoimikunta, valtion näyttämötaidetoimikunta, valtion rakennustaidetoimikunta, valtion säveltaidetoimikunta, valtion taideteollisuustoimikunta, valtion tanssitaidetoimikunta ja valtion valokuvataidetoimikunta.*

Valtion taidetoimikuntien yhteiselimenä on taiteen keskustoimikunta. Taiteen keskustoimikunnalla ja valtion taidetoimikunnilla on hallintotoimisto, joka on taiteen keskustoimikunnan alainen.

Alueellisen taide-elämän edistämistä varten on kussakin läänissä läänin taidetoimikunta.

3 §

Asettaessa edellä tarkoitettuja taidetoimikuntia on huolehdittava siitä, että taiteen eri lajit tulevat edustetuiksi niissä ja että myös alueelliset ja kielelliset näkökohdat otetaan huomioon.

Läänin taidetoimikunnan jäsenten tulee olla jonkin taiteen alan tai *alueellisen* kulttuuripolitiikan tuntijoita.

4 §

Valtion taidetoimikunnan *puheenjohtajan ja muut jäsenet määrää* valtioneuvosto taiteen eri alojen keskeisiä järjestöjä ja laitoksia kuultuaan näiden ehdottamista henkilöistä. Varapu-

Voimassa oleva laki

mesta toimikunnan keskuudestaan asettamasta ehdokkaasta. Varapuheenjohtajan toimikunta valitsee keskuudestaan.

Taiteen keskustoimikunnan muodostavat valtion taidetoimikuntien puheenjohtajat ja valtioneuvoston määräämät neljä jäsentä. Keskustoimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimittää valtioneuvosto.

Läänin taidetoimikunnan jäsenet nimittää lääninhallitus maakunnallisia taiteen ja kulttuuripolitiikan järjestöjä ja laitoksia kuultuaan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikunta valitsee keskuudestaan.

Ehdotus

heenjohtajan toimikunta valitsee keskuudestaan.

Taiteen keskustoimikunnan muodostavat valtion taidetoimikuntien puheenjohtajat ja valtioneuvoston määräämät neljä jäsentä. Keskustoimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määrää valtioneuvosto.

Läänin taidetoimikunnan jäsenet määrää lääninhallitus *alueellisia* taiteen ja kulttuuripolitiikan järjestöjä ja laitoksia kuultuaan *näiden ehdottamista henkilöistä.* Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikunta valitsee keskuudestaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa asetetut valtion taidetoimikunnat ja taiteen keskustoimikunta sekä läänien taidetoimikunnat jatkavat toimintaansa toimikautensa loppuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.
